

اجرای ارکستر موسیقی ملی ایران برای کودکان و نوجوانان

ارکستر موسیقی ملی ایران به رهبری همایون رحیمیان، کنسرتی تحت عنوان «بر چهره، لبخند» به روایت صابر ابر را ۲۷ و ۲۸ آذر، ویژه کودکان و نوجوانان در تالار وحدت روی صحنه می‌برد. در این برنامه قطعاتی از آثار ثمنین باغچه‌بان، بهرام دهقانپار و محمود منتظم صدیقی، توسط ارکستر موسیقی ملی ایران با همراهی گروه کر بزرگسال و کودکان اجرا می‌شود؛ این درحالی است که صابر ابر، هنرمند عرصه سینما و تاتر به عنوان راوی در

این کنسرت حضور دارد. کنسرت «بر چهره، لبخند» توسط ارکستر موسیقی ملی ایران با مشارکت کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به رهبری همایون رحیمیان از ساعت ۲۱ و ۳۰ دقیقه شامگاه سه‌شنبه و چهارشنبه ۲۷ و ۲۸ آذر در تالار وحدت برگزار می‌شود و علاقه‌مندان می‌توانند بلیت آن را از سایت هنرتیکت به نشانی www.honarticket.com تهیه کنند. ارکستر موسیقی ملی ایران سال ۱۳۷۷ به همت استاد فرهاد فخرالدینی، با هدف

اجرای آثار ارزشمند موسیقی ارکسترال ایرانی تشکیل شد. این ارکستر با ترکیب متناسبی از سازهای ایرانی شامل سنتور، قانون، گروه نوازندگان تار و تارپاس، عود و سازهای ضربی در کنار سازهای یک ارکستر سمفونیک بنا نهاده شده است. بیش از ۲۷۰ قطعه موسیقی در گنجینه ارکستر ملی وجود دارد. این ارکستر زیرمجموعه بنیاد فرهنگی هنری رودکی است و اکنون با رهبری داثم همایون رحیمیان فعالیت می‌کند.

سلیقه‌سازی علیه موسیقی سنتی

داود آزاد معتقد است موسیقی یک پدیده متافیزیکی است که در تمام لایه‌های زندگی ما جاری و ساری است

آزاده صالحی

گروه فرهنگ و هنر

داود آزاد فراگیری ساز را به شکل خودآموز در سنین جوانی شروع کرد و از سال ۱۳۶۲ به شکل رسمی وارد عرصه هنر شد. این هنرمند تا امروز کنسرت‌های متعدد دی در داخل و خارج از کشور برگزار کرده و در کنار انتشار آلبوم‌های خود، به پژوهش درباره زوایای موسیقی اصیل ایرانی نیز پرداخته است. با او به مناسبت تازه‌ترین کنسرتش به‌گفت‌وگوشته‌ایم.

۱۴ شما از هنرمندان پراسابقه موسیقی سنتی هستید که طی چهار دهه گذشته به فعالیت مستمر در این حوزه مشغول بوده‌اید، در حال حاضر شرایط موسیقی سنتی را چگونه ببینید؟

جایگاه موسیقی ایرانی در قیاس با دو سه دهه گذشته بسیار متفاوت شده است. خاطرم هست وقتی در سال ۶۸ به‌برگزاری کنسرت پرداختم، هر سه شب کنسرت با استقبال زیاد مخاطبان مواجه شد. ولی این روزها وقتی هنرمندان موسیقی سنتی ایرانی، کنسرتی برگزار می‌کنند به‌زحمت می‌توان یک شب را پر کرد. این نشان می‌دهد که سلیقه مردم به سمت موسیقی های سبک و عامه‌پسند سوق داده شده و موسیقی جدی روزبه‌روز کم‌رنگ‌تر می‌شود. به همین خاطر باور دارم باید تلاش کنیم تا به هر شکلی که هست، این موسیقی را زنده نگاه داریم و از همه مهم‌تر، نسل جدید را به این سمت جذب کنیم. بدیهی است که موسیقی سنتی، ردیف دستگاهی یکی از میراث‌های ارزشمند فرهنگ ما به‌شمار می‌رود. وقتی من به دانشگاه آکسفورد دعوت می‌شوم، نمی‌توانم درباره موسیقی یا به صحبت کنم و این موسیقی سنتی است که می‌شود آن را دستمایه سخنرانی‌ها و پژوهش‌ها قرار داد. جای تاسف است که به آن شکلی که باید، حمایتی نسبت به این نوع موسیقی صورت نمی‌گیرد.

کما این‌که در این سال‌ها بارها به این نکته اشاره کرده‌ام که با حمایت دفتر موسیقی، می‌توان حداقل پنج بیلبورد شهری را به شکل رایگان در اختیار هنرمندان موسیقی سنتی قرار داد. در شرایط کنونی که موسیقی اصیل ایرانی تعداد مخاطبان محدودی دارد، اسپانسر کمتر رغبت می‌کنند تا برای سرمایه‌گذاری در کنسرت‌ها به این سمت وسو بیایند و مسلماتر تریج می‌دهند با هنرمندان کنسرت‌های پاپ همکاری کنند که بیشتر دیده می‌شوند و همچنان کنسرت‌های موسیقی سنتی از اطلاع‌رسانی مطلوبی برخوردار نیست. مجموعه این عوامل باعث شده تا وضعیت موسیقی ایرانی در سال‌های اخیر ناهم‌سام‌تر شود. البته کنسرت‌های موسیقی سنتی در شهرستان‌ها با اقبال بیشتری مواجه می‌شود ولی در پایتخت، آمار مخاطبان و دوست‌داران این ژانر در حال ریزش است.

۱۵ برخی از هنرمندان به این مسأله اشاره می‌کنند که امروز فعالیت در این حیطه محدود به چند هنرمند شده و باقی هنرمندان در عرصه موسیقی سنتی چندان که باید، مجالی برای فعالیت پیدا نمی‌کنند، نظر شما در این باره چیست؟

متأسفانه مسأله‌ای که اشاره می‌کنید هم مزید بر علت شده تا بیش از پیش به موسیقی سنتی لطمه وارد شود. در حال حاضر موسیقی ما در قرق دو یا سه هنرمند است که آنها هم موسیقی سنتی جدی ارائه نمی‌کنند و آثارشان موسیقی پاپ مردم‌پسند به‌شمار می‌رود و دنبال این

نیستند که در کنسرت‌های شان به فرهنگ‌سازی و ارتقای سلیقه مخاطب بپردازند، بلکه نگاه‌شان به موسیقی تجاری شده است. ضمن این‌که کیفیت کنسرت‌های این چند هنرمند هم در سال‌های اخیر پسر فت داشته است. البته تعجبی ندارد، تا زمانی که ذهن پروری مادیات متمرکز باشد، کفک کیفیت پایین می‌آید.

۱۶ شما هنرمندی هستید که همیشه طرفدار موسیقی تلفیقی بوده‌اید و در اغلب کنسرت‌های تان از این شیوه بهره می‌گیرید. در سال‌های اخیر برخی از هنرمندان موسیقی سنتی به دلیل این‌که این موسیقی در انزو قرار گرفته، تلاش کرده‌اند تا در مسیر موسیقی تلفیقی فعالیت خود را ادامه دهند که این مسأله هم در نوع

خود انتقاد بر انگیز بوده است.

باید به این مسأله توجه داشت که کار این گروه از هنرمندان؛ حتی موسیقی تلفیقی هم نیست. موسیقی تلفیقی، تعاریف خاصی خود را دارد. همان‌طور که اشاره کردم، موسیقی که امروز اجرا می‌شود، یک جور پاپ ایرانی است که از تکنیک‌های موسیقی سنتی هم در آن بهره گرفته شده است. خود من از جمله کسانی بوده‌ام که سال‌ها در خارج از ایران در حیطه موسیقی تلفیقی فعالیت کرده‌ام. موسیقی تلفیقی، ترکیب دونوع موسیقی مختلف است که با حفظ هویت خود در دل یکدیگر تنیده می‌شود و به وحدت درونی می‌رسد اما اقرار دادن

گیتاریس در کنار تار را واقعا نمی‌توان بیشتر مواجه می‌شود ولی در پایتخت، آمار مخاطبان و وحدت، موسیقی تلفیقی نیست، درست است که در این کنسرت از سازهای غربی در کنار سازهای ایرانی استفاده شد ولی فقط یک نوع موسیقی با تمام این سازها ج‌راشد. **۱۷ کسانی که سیر فعالیت شما را در موسیقی دنبال می‌کنند به این نکته واقف‌اند که به اشعار شاعران کلاسیک، به‌خصوص مولانا دلبستگی خاصی دارید، کم‌الین‌که بخشی از قطعات کنسرت اخیر شما نیز بر اساس اشعار مولانا ساخته شده، با توجه به این‌که در سال‌های اخیر سرائنه مطالعه کاهش یافته و عامه مردم به دلیل دور افتادن از کتابخوانی، با آثار و اندیشه مغاثر فرهنگی ما آشنایی چندان‌ی ندارند، کنسرت‌هایی از این دست چقدر**

می‌تواند صرف نظر از وجه سرگرم‌کنندگی، برداشته اطلاع‌ات و آگاهی مخاطبان این کنسرت‌ها اضافه کند تا مخاطبان بعد از اتمام کنسرت، به خواندن اشعار شاعری چون مولانا علاقه‌مند شوند؟

مطمئناً تاثیر می‌گذارد. اصولاً کار موسیقی این است که به مخاطب کمک می‌کند تا به مفاهیم شعر بهتر پی ببرد. در این کنسرت هم از موسیقی کمک گرفتیم تا آن پیام معنوی مولانا و راز جاودانگی او را از این طریق به مخاطبان ارائه کنیم. به‌ویژه این‌که در این کنسرت، من پیچیده‌ترین اشعار مولانا را برای اجرا انتخاب کرده‌ام تا نوعی نزد مخاطب چالش برانگیز باشند. از اینها گذشته، به‌شخصه عادت دارم در کنسرت‌هایی که برگزار می‌کنم، به صحبت درباره اشعار قطعات نیز می‌پردازم. چندان که در این کنسرت نیز درباره اشعار مولانا برای مردم حرف زدم، چون ممکن است برخی از اشعار او برای همه قابل درک نباشد. مهم‌ترین هدف من در برگزاری کنسرت‌هایم این است که به مخاطب تفهیم کنم، موسیقی فقط جنبه تفریحی ندارد بلکه یک پدیده متافیزیکی است که در تمام لایه‌های زندگی ما جاری و ساری شده است. حتی بسیاری از عرفای گذشته مانند ابوسعید ابوالخیر، شاه نعمت‌ا... و... از موسیقی برای درمان انسان‌ها استفاده می‌کردند. آنچه مسلم است، این‌که موسیقی برای من نه به‌عنوان هدف اصلی که یک ابزار است تا به‌وسیله آن بتوانم حال سالن و معنوی را برای مخاطب داخل سالن ایجاد کنم. این حال خوب هم به یمن عناصری چون شعر و ملودی حاصل می‌شود. کما این‌که در این کنسرت، رنگ قطعات را به‌واسطه سازهای مختلف تغییر داده و ترکیب جدیدی به وجود آوردیم، مانند قرار دادن عود، تار، تنبور و دف در کنار سازهایی چون کنترباس، چنگ و دودوک، واقعیت

می‌شوند درباره اشعار شاعرانی که ما در آن کنسرت از آنها اجرا کرده‌ایم. بیشتر مطالعه کنند اما مگر من به تنهایی چقدر می‌توانم در جلب‌نظر مخاطب نسبت به این نوع موسیقی، نقش داشته باشم؟ در عین حال، کلام موسیقی همواره اهمیت دارد و ترکیب آن با ملودی، می‌تواند به‌مراتب نزد مخاطب عملکرد تاثیرگذارتر داشته باشد. به شرط این‌که مجری موسیقی یعنی نوازنده، خود را به رخ نکشد و درگیر شواف نشود. در مجموع، موسیقی برای من همیشه وسیله‌ای بوده تا به‌واسطه آن بتوانم در مخاطب رشد معنوی و درونی ایجاد کنم.

۱۸ اصولاً جنس موسیقی شما از گذشته تا امروز همواره رنگ و بویی عرفانی داشته است، این حس و حال نشأت گرفته از چیست؟

از دید من این مسأله بیشتر بر اثر هم‌نشینی با اهل دل حاصل شده و البته برخی خصوصیات هم به شکل ژنتیکی در آدم‌ها نهادینه شده است. من از دوران کودکی به فضاهای عرفانی و معنوی گرایش داشتم و وقتی وارد حیطه موسیقی شدم، به‌عنوان مثال، من از جمله نوازندگانی بوده‌ام که با ساز «کر» که قدیمی‌ترین ساز آفریقا است و به نوعی مادر چنگ به‌شمار می‌رود، کنسرت داده‌ام. در کنار ترکیب سازها در این کنسرت، قطعات هم از تنوع ریتمیک و دستگاهی برخوردار بود. همچنین، چند قطعه آذری هم برای همشهری‌هایم اجرا کردم.

برش

کنسرت‌های خارج از کشور گروه «آزاد»

اواخر آذر برای اجرای کنسرت به قوتیه خواهم رفت و بعد از آن در شهرهایی چون همدان و شیراز، کنسرت خواهم داد. همچنین، ماه‌های آتی در آلمان و استرالیا نیز کنسرت‌هایی برگزار می‌کنم. علاوه‌براین، آلبوم تازه‌ای را آماده انتشار دارم که با تلفیق موسیقی سرخپوستان آمریکا کار شده ولی طرح جلد آن در دریافت مجوز به مشکل خورده است. درواقع همه چیز آلبوم مجوز گرفته است به غیر از طرح جلد! که امیدوارم این مشکل زودتر برطرف شده و آلبوم منتشر شود.

قاب مقاومت

ماهی‌ها به دریا برمی‌گردند

«کتاب ماهی‌ها به دریا برمی‌گردند» اثر مرزیه اعتمادی توسط انتشارات شهید کاظمی منتشر شد. اعتمادی از جمله نویسندگان جوان خوش‌آتی‌های است که تاکنون، آثار درخور توجهی از او منتشر شده است. این کتاب، روایت همسایگی با یک خانواده فلسطینی است، یک اثر داستانی ولی مستند که داستان زندگی و خاطرات خانواد‌های فلسطینی را روایت می‌کند. این کتاب، حاصل ساعت‌ها مصاحبه حضوری با این خانواده سیور و مجاهد است. مخاطب این اثر، در خلال داستانی جذاب و شیرین، با گوشه‌ای از تاریخچه اشغال سرزمین فلسطین توسط اسرائیل، سبک زندگی مردم غزه، دلخوشی‌ها، آداب و رسوم آنها و رنج و آزاری که از اشغالگران می‌برند، آشنا می‌شود.

نوا

اولین اجرای «نوای ایرانمهر» در تالار وحدت

ارکستر سمفونیک «نوای ایرانمهر» به رهبری شکبیا حسینی برای نخستین بار در تالار وحدت روی صحنه می‌رود. به گزارش روابط عمومی بنیاد رودکی، ارکستر سمفونیک نوای ایرانمهر در سال ۱۴۰۰ تأسیس شد و پس از چندین ضبط و اجرای مختلف در شهرهای کر ج و تهران، همچنین اجرای سال ۱۴۰۲ در تالار رودکی، برای نخستین بار در تالار وحدت تهران به‌اجرای برنامه می‌پردازد. شکبیا حسینی، کارشناس ارشد موسیقی است و در مسترکلاس‌های رهبری نیز نزد بسیاری از رهبران حرفه‌ای شرکت کرده است. او در این سال‌ها رسیستال پیانوهای متعددی را برگزار کرده و گاه به عنوان نوازنده ویولون سل با ارکسترهای زهی همکاری داشته است. در این کنسرت، غلامرضا معصومی کنسرت مایستر و علی‌فهم‌پچیایی مدیر اجرایی هستند. همچنین قرار است در این اجرا قطعاتی در موسیقی کلاسیک از آهنگسازانی چون جواکینو روسینی، ولفگانگ آمادئوس موتزارت، جورج فردریک هندل، کارل چکنیز، گئورگی اسوریدف، لودویگ فان بتهوون و ژان سبیلیوس نواخته شود. ارکستر سمفونیک نوای ایرانمهر از ساعت ۲۱:۲۰ شامگاه پنجشنبه ۲۲ آذر در تالار وحدت روی صحنه می‌رود و علاقه‌مندان می‌توانند جهت تهیه بلیت آن به سایت ایران کنسرت مراجعه کنند.

چهره

چهار آلبوم جدید آرش گوران

آرش گوران، آهنگساز و رهبر ارکستر فیلارمونیک تهران در تشریح تازه‌ترین فعالیت‌های موسیقایی خود از تولید چهار آلبوم در ژانرها و گونه‌های مختلف موسیقی در روزهای گذشته و روزهای پیش رو خبر داد. وی به مهر گفت: براساس برنامه‌ریزی‌های انجام گرفته، موسیقی فیلم‌هایم مشتمل بر فیلم سینمایی «سرکوب» به کارگردانی رضا گوران و موسیقی فیلم «هنوز نه» به کارگردانی آیین وزیردفتری در دسترس مخاطبان قرار گرفته که نحوه انتشار این آثار هم به‌صورت بین‌المللی است و علاقه‌مندان به این آثار می‌توانند به پلتفرم‌های بین‌المللی توزیع آثار موسیقایی مراجعه کنند. البته خارج از برنامه انتشار این آلبوم‌ها، برنامه‌ریزی‌هایی نیز برای موسیقی تیتراژ فیلم هنوز نه، که با صدای علیرضا قربانی تولید شده، انجام گرفته است. وی افزود: پروژه دیگری که تولید شده، مشتمل بر نوازندگی‌های پیانوی من است که در برگیرنده برخی اجراهای بنده در تالارهای وحدت و رودکی است. آلبوم منتخب تمامی آثار تئاتری‌ام هم به‌زودی منتشر می‌شود و برنامه‌ریزی‌هایی نیز برای انتشار یک آلبوم جدید دیگر دارم که این پروژه مشتمل بر اجرای برخی از قطعات منتخب موسیقی کلاسیک دنیاست.